

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Mila Oiartzabal Osoro

*Elgoibar,
Gipuzkoa
(1932)*

Aurkibidea

Biografia

Elgoibarren jaioa, 1932an. Aita eibartarra zuen, ikatz-saltzailea; ama, berriz, elgoibartarra, Abetetxe baserrikoa. Mojekin egin zituen ikasketak, dena gaztelaniaz. Luis Bilbao senarra eta biak Elgoibarko Izarrako kide egin ziren elkartearen hasierako urteetan eta lehendakari kargua ere bete zuten (Luisek 1973an eta Milak 1977an). Elgoibarko Izarran lehendakari kargua izan zuen lehen emakumea izan zen. Umeei kristau ikasbidea irakasten ere aritzen zen.

Zintak

EGB-116

- **Proiektua:** Euskararen historia soziala Elgoibarren
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane - Larrañaga, Imanol
- **Data:** 2022-06-16
- **Iraupena:** 79 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Aita eibartarra eta ama elgoibartarra

- **Erref:** EGB-116/003
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:00:29. **Bukatu:** 00:01:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Aita eibartarra zen. Astoa eta karroarekin ikatza partitzen zuen etxeetara. Elgoibarrera ezkondu zen, Abetetxe baserriko alabarekin.

2. Maalako mojen eskolan gaztelaniaz

- **Erref:** EGB-116/005
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:01:37. **Bukatu:** 00:03:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Maalako mojen eskolan ibili zen. Moja asko kanpotik etorriak ziren (Salamanca aldetik) eta gaztelaniaz ikasten zuten. Bertako moja gutxi zegoen.

3. Kalean gaztelania nagusi

- **Erref:** EGB-116/007
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:03:42. **Bukatu:** 00:04:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Kalean gaztelaniaz egiten zuten. Eibarrera joaten ziren "baile"ra, baina euskara gutxi entzuten zen. Ikastolak ekarri zuen aldaketa. Baserritarrek, jaunartzea egiteko, kalera jaisten zirela dotrina gaztelaniaz ikastera dio. Era guztietako apaizak egon ziren. Mojak ere asko kanpotik etorriak ziren.

4. Amamak ez zekien gaztelaniaz

- **Erref:** EGB-116/009
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:04:41. **Bukatu:** 00:05:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Amama baserriko alaba zen eta ez zekien gaztelaniaz. Harekin euskaraz egiten zuten. Baina gurasoekin euskaraz eta gaztelaniaz egiten zutela dio.

5. Maalako mojak; gaztelania nagusi

- **Erref:** EGB-116/011
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:05:30. **Bukatu:** 00:07:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Maalan mojak zeuden. Eskola eta ospitalea zen: umeen heziketaz arduratzeaz gain, gaixoak zaintzen zituzten. Gaztelaniaz izaten zen heziketa guztia. Abesti baten inguruko azalpenak. Maiatzeko loreetan ere kantak gaztelaniaz izaten ziren. 15 urterekin Eibarrera joaten zirenean ere gaztelania zen nagusi. Dotrina ere gaztelaniaz.

6. 13 urte ingururekin Sigmara lanera

- **Erref:** EGB-116/012
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:07:00. **Bukatu:** 00:09:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

13 urte ingururekin Sigman hasi zen lanean. Piezei marrazkia jartzea izaten zen bere lana. Lan artistikoa zela dio. Gustura aritzen zen. Lanaren alde txarrena pinturaren toxikotasuna. Gaur egunetik begiratuta arriskutsua iruditzen zaio, baina orduan ez zen neurririk hartzen. 25 urterekin ezkondu zen arte jardun zuen bertan lanean.

7. Gerrako alargunak

- **Erref:** EGB-116/015
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:10:32. **Bukatu:** 00:11:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Sigma lantegiaren garrantzia. Ez du gogoan zenbat irabazten zuen, baina ezkontzarako aurrezteko esan zion amak. Neskek lan egiten zuten bertan, baina emakumeek (ezkonduak) ez. Gerrako alargunak ere baziren, gutxi irabazten zutenak. Asko pasatakoak ziren: beldurra, gosea... Gerra sasoa, tristea.

8. Mutilak igandeetan sor Natividad ikustera

- **Erref:** EGB-116/019
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:12:26. **Bukatu:** 00:13:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Maalako mojek kantatzen zuten gaztelaniazko kanta. Baziren euskarazko kantak ere; Ama Birjinari euskaraz kantatzen zioten. Mojek gaztelaniaz egiten zieten. Sor Natividad bilbotarra oso polita omen zen. Mutilak hura ikustera joaten ziren igandeetan. Beraiei iruditzen zitzaien mojak zatarrak izan behar

zirela. Garaiak asko aldatu dira. Beraiek oso inozenteak ziren. Aitak oso gaizki kantatzen omen zuen.

9. Bilera ugari Elgoibarko Izarrako lehendakari zenean

- **Erref:** EGB-116/031
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:26:02. **Bukatu:** 00:27:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Lehenbizi Elgoibarko Izarrako lehendakariorde izan zen eta, ondoren, lehendakari. Bilera pila bat izaten zituzten eta kuotak kobratzen ere aritzen zirela gogoratzen du. Ez daki ziur zenbatekoa zen kuota. Apaiz eta fraideek ere asko lagundu zuten.

10. Eibartarrek kategoria handiagoa

- **Erref:** EGB-116/042
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:41:34. **Bukatu:** 00:43:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Eibarren eta Elgoibarren arteko pikea. Futbol partida zenean, jende asko etortzen zen. Eibartarrak beti ekonomikoki hobeto ibiltzen ziren, jantzita ere hobeto. Neskek zer abesten zuten. Eibarren era guztietako armak egiten ziren eta atzerrira saltzen zuten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-08-01

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com